

การศึกษาระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

A Study of Quality Assurance Performance on the Student Care and Assistance System in Schools of Kalasin Educational Service Area Office 1

สมรรถชัย ศิริกุล¹ สานิตย์ กายาผาต² ยูปาศรี ไพวรรณ³ และจีระนัน เสนาจักร⁴

Samatthachai Sirikun,¹ Sanit Kayaphat,² Yupasri Praiswan³ and Jeeranan Senajak⁴

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์**ประการแรก**เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**ประการที่สอง**เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างบุคลากรที่มีสถานภาพต่างกันและสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกันและ**ประการที่สาม**เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสถานศึกษาชั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำนวน 271 คน ได้มาโดยใช้วิธีการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ มีความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ .93 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ทดสอบสมมติฐานโดยใช้ t - test (Independent samples) และ F-test (One - way ANOVA) ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปหาลำดับต่ำสุด ได้แก่ ด้านปัจจัยกระบวนการ และผลผลิต ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก และพบว่าโรงเรียนทุกขนาดมีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนทั้งโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน
3. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม ไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้น 3-4

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

² กศ.ด. (เทคโนโลยีการศึกษา) รองศาสตราจารย์ คณะวิทยาการสารสนเทศ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

³ ค.อ.ด. (วิจัยและพัฒนาหลักสูตร) ผู้ช่วยศาสตราจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

⁴ อาจารย์ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม

ABSTRACT

The present study aims to investigate quality assurance performance levels of the student care and assistance system; to compare quality assurance performance levels of the student care and assistance system between personnel with different statuses and schools with different sizes; and to study the administrators and instructors' opinions and suggestions concerning quality assurance of the student care and assistance system in schools of Kalasin Educational Service Area Office 1. The research subjects were 271 administrators and instructors in basic education schools, grade 7th - 12th, of Kalasin Educational Service Area Office 1 obtained using the multi-stage random sampling technique. The instrument used in the research was a five-rating scale questionnaire containing 46 items, with a reliability of .93, on quality assurance performance of the student care and assistance system in 3 aspects: input, process and product. The statistics used to analyze and interpret the data were mean (EMBED Equation.3), standard deviation (S.D.), t – test (independent samples) and F-test One – way analysis of variance (ANOVA).

The findings of the study are as follows:

1. Both overall and specific-aspect performance levels of quality assurance of the student care and assistance system in schools of Kalasin Educational Service Area Office 1 were high, ranging from the highest to the lowest mean scores as input, process and product, respectively. The opinions of administrators and teachers concerning quality assurance performance on the student care and assistance, both overall and specific-aspect, were at a high level. Performance of the quality assurance system in schools with all sizes, as a whole and in all aspects, were at a high level.
2. The opinions of the administrators and the teachers in schools of Kalasin Educational Service Area Office 1 on quality assurance performance of the student care and assistance, both overall and specific-aspect, were not different.
3. The overall performance levels of quality assurance on student care and assistance in schools with different sizes of Kalasin Educational Service Area Office 1 were not significantly different.

Keywords: Student Care and Assistance System

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ สติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมและวัฒนธรรมในการดำรงชีวิตสามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (มาตรา 6) การพัฒนานักเรียนให้เป็นบุคคลที่มีคุณภาพทั้งร่างกายจิตใจ สติปัญญา ความสามารถมีคุณธรรม จริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุขตามที่สังคมมุ่งหวังโดยผ่านกระบวนการทางการศึกษานั้น นอกจากดำเนินการด้านการส่งเสริมสนับสนุนนักเรียน

แล้วการป้องกันและการช่วยเหลือแก้ไขปัญหาดังกล่าวที่เกิดขึ้นกับนักเรียนก็เป็นสิ่งสำคัญประการหนึ่งของการพัฒนา ดังนั้น ภาวความสำเร็จที่เกิดจากการพัฒนานักเรียนให้เป็นไปตามความมุ่งหวังต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่ายทุกคนโดยเฉพาะบุคลากรครูทุกคนในโรงเรียนซึ่งมีครูที่ปรึกษาเป็นหลักสำคัญในการพัฒนาดำเนินการต่างๆ เพื่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างใกล้ชิดด้วยความรักและเมตตาที่มีต่อศิษย์ และภาคภูมิใจในบทบาทที่มีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาคุณภาพของนักเรียน เยาวชนให้เติบโต งอกงาม เป็นบุคคลที่มีคุณค่าของสังคมต่อไป (กรมสุขภาพจิต, 2544 ก : 11) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ในฐานะที่มี

บทบาทในการพัฒนาคุณภาพการศึกษาให้แก่เด็กและเยาวชน ได้เล็งเห็นว่าภาวะวิกฤตที่เกิดขึ้นต่อเด็กและเยาวชนอย่างมากมาย เช่น การทะเลาะวิวาท การแต่งกาย ชู้สาว ยาเสพติด การแข่งขันรถจักรยานยนต์บนท้องถนนอย่างผิดกฎหมาย ฯลฯ ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาประเทศในอนาคต จึงมีนโยบายสำคัญที่จะต้องร่วมมือกับทุกฝ่ายทั้งในและนอกกระทรวงศึกษาธิการแก้ไขปัญหาวิธีการหนึ่งคือนำระบบการดูแลนักเรียนมาดำเนินการอย่างจริงจังอีกครั้งหนึ่งเนื่องจากการติดตามประเมินผลว่า ระบบการดูแลช่วยเหลือเด็กนักเรียนเป็นระบบสามารถช่วยป้องกันและแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นได้ รวมทั้งยังช่วยเสริมสร้างคุณภาพที่ดีให้แก่เด็กและเยาวชนทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความสามารถ มีคุณธรรม จริยธรรมและวิถีชีวิตที่เป็นสุข (กรมวิชาการ, 2545 : 59)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีนโยบายในการดำเนินการตามระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยให้ทุกโรงเรียนดำเนินการแก้ไขปัญหาสังคมของเด็กและเยาวชน คือ ให้มีการรณรงค์ปัญหาสังคมเกี่ยวกับเด็กและเยาวชนให้โรงเรียนเป็นพื้นที่เขตปลอดบุหรี่ ปลอดสุรา และปลอดอบายมุขทุกประเภทจัดทำคู่มือเพื่อแก้ปัญหาเด็กและเยาวชนปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอนคุณธรรม จริยธรรมกิจกรรมสร้างสรรค์ให้โรงเรียนจัดตั้งพัฒนาเครือข่ายผู้ปกครองที่เข้มแข็งให้มีความรู้และสื่อสารกับผู้ปกครอง กรรมการศึกษาและผู้นำชุมชนในเรื่องจิตวิทยาเด็กและวัยรุ่น ทำการ X - ray สภาพในเขตพื้นที่ จัดทำแผนที่จุดเสี่ยง ปลูกจิตสำนึกและสร้างความรู้สึกรักความรับผิดชอบในการแก้ปัญหาสังคมซึ่งผลจากการติดตามผลการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 (2548 : 21-25) พบว่า การจัดระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนต่างๆ ยังไม่เป็นระบบที่ต่อเนื่องถูกต้อง ตามขั้นตอนกระบวนการแนวปฏิบัติ ทั้งนี้เนื่องจากโรงเรียนต่างๆ รวมทั้งบุคลากรที่เกี่ยวข้องหลายฝ่ายยังไม่เข้าใจขั้นตอนการดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอย่างถูกต้องขาดเครื่องมือในการปฏิบัติงานนอกจากนี้ยังพบว่าการประพฤติผิดระเบียบวินัยของนักเรียนนั้นมีแนวโน้มสูงขึ้นนักเรียนบางส่วนมีความประพฤติในทางที่ไม่เหมาะสมปรากฏอยู่ทั้งความผิดสถานเบา เช่น การมาโรงเรียนสาย

การหลบหนีโรงเรียนการแต่งกายผิดระเบียบส่วนความผิดขั้นปานกลาง และขั้นร้ายแรง เช่น การทะเลาะวิวาท เล่นการพนัน การประพฤติตนส่อไปในทางชู้สาว และการขาดแคลนด้านปัจจัยการศึกษา ขาดความอบอุ่นในครอบครัวเด็กนักเรียน นอกจากจะใช้ชีวิตอยู่ที่บ้านแล้ว โรงเรียนซึ่งถือว่าเป็นสถานที่ให้การศึกษาอบรมที่เด็กจะต้องมาใช้ชีวิตในการทำกิจกรรมต่างๆ ร่วมกับครูและเพื่อนๆ ดังนั้นครูจะต้องเป็นผู้จัดกิจกรรมที่หลากหลายให้เด็กได้เกิดการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพของตัวบุคคล ในขณะเดียวกันจะต้องเคารพในสิทธิส่วนบุคคลโดยการประชาสัมพันธ์ให้บุคลากรภายในสถานศึกษาได้รับรู้ เข้าใจ และพร้อมที่จะร่วมมือกันในการปฏิบัติภารกิจให้ราบรื่น ผู้บริหารจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ คุณธรรมและคุณลักษณะที่ดีในอันที่จะส่งเสริมให้บริหารงานในโรงเรียนประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพโรงเรียนเป็นหน่วยงานทางการศึกษาระดับปฏิบัติการที่สำคัญ และผลจากการจัดการศึกษาจะเป็นเช่นใดนั้น ขึ้นอยู่กับการปฏิบัติงานของโรงเรียน ผู้บริหารจึงต้องเป็นตัวจักรที่สำคัญที่จะทำให้งานบรรลุผลสำเร็จ ต้องมีวิสัยทัศน์ทางการศึกษาพร้อมเป็นผู้นำในการปรับเปลี่ยนและส่งเสริมในทางที่ดีขึ้น (ขจิต โจมศรี, 2544 : 3) ดังนั้น การช่วยป้องกันปัญหาเด็กนักเรียนทางด้านการเรียน พฤติกรรม อารมณ์ เศรษฐกิจ ครอบครัว และสุขภาพ จำเป็นต้องมีแนวทางการดูแลและพัฒนาเด็กที่ถูกวิธี โดยโรงเรียนต้องดำเนินงานจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน เพื่อลดปัญหาโดยรวมตลอดทั้งกำหนดแนวทางการส่งเสริมและพัฒนาจิตใจ อารมณ์ ความคิดของเด็กได้อย่างถูกต้อง

ผู้วิจัยในฐานะผู้อำนวยการโรงเรียนเมืองกาฬสินธุ์ ตำบลกาฬสินธุ์ อำเภอเมือง จังหวัดกาฬสินธุ์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความสนใจและตระหนักถึงความสำคัญในการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเพื่อให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการจัดการศึกษา ได้มีความมั่นใจ และเชื่อมั่นว่าบุตรหลานของตนเองเป็นผู้มีความสุข เป็นคนเก่ง และเป็นคนดี จึงสนใจศึกษาระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนและเพื่อเป็นประโยชน์ในการพัฒนาสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 1 ให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 1
2. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 1 ระหว่างบุคลากรที่มีสถานภาพต่างกัน
3. เพื่อเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 1 ระหว่างสถานศึกษาที่มีขนาดต่างกัน
4. เพื่อศึกษาข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน

สมมติฐานการวิจัย

1. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกัน
2. โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 1 มีระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน แตกต่างกัน

ขอบเขตการวิจัย

ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

1. ตัวแปรต้น (Independent variable) ได้แก่
 - 1.1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม คือ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน
 - 1.2 ขนาดของโรงเรียน 4 ขนาด คือ ขนาดเล็ก ขนาดกลาง ขนาดใหญ่ และขนาดใหญ่พิเศษ
2. ตัวแปรตาม (Dependent variable) ได้แก่ ระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือ

นักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 1 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย (Input) ด้านกระบวนการ (Process) และด้านผลผลิต (Output)

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินการดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล
5. สถิติที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 1 จำนวน 920 คน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 20 คน ครูผู้สอน จำนวน 900 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐานช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคพลินธุ์ เขต 1 จำนวน 271 คน จำแนกเป็น ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 9 คน ครูผู้สอน จำนวน 262 คน ซึ่งได้มาจากการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (Multi-stage random sampling) และกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางเครชีและมอร์แกน

เครื่องมือการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า ชนิด 5 ตัวเลือก ตามวิธีที่นำเสนอโดยลิเคิร์ท (Likert) ซึ่งมีลักษณะของเครื่องมือและการใช้วิธีการสร้าง ดังนี้

1. ลักษณะของเครื่องมือ
 - 1.1 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ที่สร้างขึ้นตามวิธีการสร้างเครื่องมือของลิเคิร์ท (Likert) ชนิด 5 ตัวเลือก คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด
 - 1.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ แบ่งเป็น 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นแบบตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 โดยใช้มาตราส่วนประมาณค่า มีระดับการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน 5 ระดับ

ตอนที่ 3 เป็นการแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. วิธีการสร้างเครื่องมือในการวิจัย

2.1 ศึกษาหลักเกณฑ์และวิธีการสร้างเครื่องมือจากตำราและเอกสารต่างๆ

2.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามของ จรรโลง ธนัญญา (2549 : 141-147) มาปรับปรุง พัฒนา พร้อมทั้งศึกษาเอกสารตำราและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

2.3 นำแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเรียบร้อยแล้ว นำเสนอคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อพิจารณาแก้ไขปรับปรุง

2.4 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้ว นำเสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อปรับปรุงและตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) และความเหมาะสมในการใช้ภาษา

2.5 นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากผู้เชี่ยวชาญไปพิจารณาปรับปรุงแก้ไขร่วมกับคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์อีกครั้งหนึ่ง

2.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขครั้งสุดท้ายไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารและครูผู้สอนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แยกเป็นผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 4 คน ครูผู้สอน จำนวน 26 คน

2.7 นำแบบสอบถามที่ทดลองใช้แล้วมาตรวจให้คะแนนแล้วทำการวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับโดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha -

coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ เท่ากับ .93

2.8 นำแบบสอบถามมาจัดพิมพ์เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์และนำไปใช้ในกลุ่มตัวอย่างในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูล โดยมีขั้นตอนดำเนินการดังนี้

1. ผู้วิจัยนำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม ไปยังสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 เพื่อขอความร่วมมือไปยังผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย

2. ผู้วิจัยส่งแบบสอบถามพร้อมหนังสือขอความร่วมมือจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ไปยังผู้บริหารโรงเรียน ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง และผู้วิจัยใช้วิธีการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

การวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติพื้นฐาน

1.1 ร้อยละ

1.2 ค่าเฉลี่ย

1.3 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2. สถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน

2.1 ใช้ t - test (Independent samples)

วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ตามความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนโดยรวมและรายด้าน

2.2 ใช้วิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One - way ANOVA) วิเคราะห์เปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามขนาดโรงเรียน

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีดังนี้

1. ระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 พบว่า ระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากรายด้านพบว่า การปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนอยู่ในระดับมาก ทั้ง 3 ด้าน คือ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

2. ระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำแนกตามสถานภาพของบุคลากร พบว่า

ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมาก รายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

3. ระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่า

โรงเรียนทุกขนาดมีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมอยู่ในระดับมาก รายด้าน พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต

4. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ระหว่างผู้บริหารโรงเรียนกับครูผู้สอนทั้งโดยรวมและรายด้าน พบว่า ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

5. การเปรียบเทียบระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ระหว่างโรงเรียนที่มีขนาดต่างๆ กันทั้งโดยภาพรวม พบว่า สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1

ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมด้านปัจจัยและด้านกระบวนการ ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

ส่วนด้านผลผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

โดยพบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษและโรงเรียนขนาดเล็กมีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านผลผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดเล็ก มีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านผลผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

6. ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

6.1 ปัจจัยมีความคิดเห็นว่าการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับครูทุกคน จำนวน 22 คน และควรมีระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน จำนวน 20 คน

6.2 ด้านกระบวนการ มีความคิดเห็นว่าจะควรมีการบำรุงขวัญ ส่งเสริมกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติ ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่นอย่างสม่ำเสมอ จำนวน 33 คน การจัดทำโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียนควรมีลักษณะการจัดแบบบูรณาการ จำนวน 26 คน และทีมนำ และทีมประสาน ควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานทุกระยะ จำนวน 19 คน

6.3 ผลผลิต มีความคิดเห็นว่าย่นไข้ของปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักเรียนในอนาคต ได้แก่ ปัญหาการสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ จำนวน 27 คน ปัญหาการกระสบริโคณนิยม จำนวน 25 คน และปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน จำนวน 23 คน

อภิปรายผลการวิจัย

ผลการวิจัยมีประเด็นสำคัญนำมาอภิปรายผล ดังนี้

1. การปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแล

ช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหาร ครู และผู้ที่เกี่ยวข้องได้ตระหนักและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน และได้นำเอานโยบายระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของกรมสามัญศึกษาไปปฏิบัติเป็นรูปธรรมตามมาตรฐานคุณภาพ อีกทั้งในแต่ละสถานศึกษามีการทำแผนปฏิบัติการระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน จึงทำให้ระบบการทำงานมีกรอบทิศทางที่ชัดเจน การกำกับ นิเทศติดตามผลการทำงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องทำให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลนอกจากนี้สถานศึกษาทุกแห่งได้มีการพัฒนาและปรับปรุงคุณภาพงานอยู่เสมอ จึงทำให้ระดับการประกันคุณภาพทุกมาตรฐานอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สรรพศิริ จันทรทอง (2547 : บทคัดย่อ) ได้ทำการศึกษาวิจัยเรื่อง การศึกษาการดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษา เพื่อการประเมินภายนอก รอบแรกของโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้อยู่ ช่วงชั้นที่ 3-4 จังหวัดมหาสารคาม พบว่า โดยรวมมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นกลุ่มมาตรฐาน พบว่า ทุกด้านมีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน ในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจาก ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน ได้ตระหนักและเห็นความสำคัญเกี่ยวกับการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยมีจุดมุ่งหมายเดียวกันคือการพัฒนาเด็กนักเรียนทุกด้านจึงได้มีการวางแผนปฏิบัติร่วมกันระหว่างผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอน โดยคณะครูผู้สอนและบุคลากร ทุกฝ่ายร่วมกันดำเนินงานและผู้บริหารโรงเรียนได้นำเอากระบวนการบริหารที่เป็นระบบและใช้กลวิธีต่างๆ มากมาย เพื่อพิจารณาทางเลือกในการดำเนินการอย่างรอบคอบเพื่อตัดสินใจ วินิจฉัย สั่งการ และการควบคุมการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพื่อสนองนโยบายการปฏิรูปการศึกษาและนโยบายของหน่วยเหนืออย่างมี

ประสิทธิภาพจึงทำให้ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนมีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน

3. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1 ที่มีขนาดแตกต่างกันมีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม ไม่แตกต่างกันทั้งนี้อาจเนื่องมาจากตามระบบการประกันคุณภาพ การศึกษานั้นสถานศึกษาทุกแห่งมีหลักการดำเนินงานเหมือนกัน นั่นคือ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ เป้าหมาย แผนการดำเนินงาน และการปฏิบัติงานที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน และดัชนีชี้วัดคุณภาพที่สามารถตรวจสอบและเปิดเผยต่อสาธารณชนได้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ เวียงชัย ราชฤทธิ์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 โดยภาพรวม พบว่า มีค่าเฉลี่ย ไม่แตกต่างกันทางสถิติ

เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าด้านผลผลิต มีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และเมื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดกลางมีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านผลผลิต ไม่แตกต่างกัน และโรงเรียนขนาดใหญ่กับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านผลผลิต ไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากจำนวนครูและจำนวนนักเรียนมีจำนวนที่ใกล้เคียงกันหรือไม่แตกต่างกันมากนัก และภาระงานของครูมีภาระงานที่ต้องปฏิบัติที่ใกล้เคียงกันจึงทำให้การปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนไม่แตกต่างกัน ส่วนโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดเล็กกับโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านผลผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากโรงเรียนขนาดเล็กมีจำนวนครู

น้อยกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ แต่มีภาระงานที่ต้องปฏิบัติเท่ากับโรงเรียนขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ ทำให้การปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนด้านผลผลิต มีระดับการปฏิบัติต่ำกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่และโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษ

4. เมื่อพิจารณาระดับการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาภาคอีสาน เขต 1 ตามมาตรฐานคุณภาพทั้ง 3 ด้าน จากความคิดเห็นและข้อเสนอแนะของผู้ตอบแบบสอบถามของสถานศึกษาทุกขนาด มีข้อควรนำมาพิจารณา ดังต่อไปนี้

4.1 ด้านปัจจัยเห็นว่า ควรมีการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับครูทุกคน ทั้งนี้เพื่อส่งเสริมพัฒนาศักยภาพการปฏิบัติงานเพื่อตรวจสอบทบทวนระบบการปฏิบัติงานที่ผ่านมา การประชุมดังกล่าวนอกจากจะจัดภายในสถานศึกษาแล้ว ควรจัดระดับศูนย์เครือข่ายของสถานศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์ทำงานของครูผู้ปฏิบัติงาน อีกด้วยการรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล เห็นว่า การจัดทำระบบข้อมูลเพื่อคัดกรองนักเรียนควรนำเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลเพื่อให้สามารถนำข้อมูลมาใช้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล สามารถแลกเปลี่ยนเชื่อมโยงข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการดูแลช่วยเหลือนักเรียนระหว่างสถานศึกษาหรือกับหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง

4.2 ด้านกระบวนการเห็นว่าการจัดทำโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ควรมีลักษณะการจัดแบบบูรณาการ เช่น การสร้างเสริมวินัย คุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์สอดแทรกในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนทุกรายวิชา ในด้านครูและบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนที่มีผลงานดีเด่นเป็นที่ประจักษ์ต่อนักเรียนผู้ปกครอง และชุมชน ควรได้รับการบำรุงขวัญ ส่งเสริมกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติอย่างสม่ำเสมอ ส่วนการประสานสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลอื่นที่

เกี่ยวข้องควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ ส่วนการประสานสัมพันธ์ระหว่างครูที่ปรึกษา ผู้ปกครอง นักเรียน และบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องควรเป็นไปอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ บุคลากรในทีมนำ และทีมประสาน ควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลทุกระยะเพื่อจะได้นำผลการประเมินนั้นมาปรับปรุงการทำงานให้ดีขึ้น

4.3 ด้านผลผลิต เห็นว่า มีแนวโน้มของปัญหาที่อาจเกิดขึ้นกับนักเรียนในอนาคตหลายประการ ประการแรก ปัญหาสิ่งแวดล้อม มึนเมา หลังจากที่มีรัฐบาลได้ประกาศสงครามเพื่อเอาชนะยาเสพติดได้มีการจัดทำโครงการกิจกรรม รณรงค์ป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดในทุกภาคส่วนของสังคมอย่างจริงจังและต่อเนื่อง ทำให้ปัญหายาเสพติดประเภทต่างๆ โดยเฉพาะยาบ้าลดลงอย่างเห็นได้ชัด แต่สถานการณ์เช่นนี้ทุกฝ่าย ไม่ควรนิ่งนอนใจ เพราะมีข่าวจากสื่อสารมวลชนที่มีการจับกุมยาเสพติด รายใหญ่ๆ ทั้งภายในประเทศ และมีผู้พยายามลักลอบนำเข้าอยู่เสมอๆ แสดงว่ายังมีผู้ค้าและผู้เสพจำนวนมากที่ยังหลงเหลืออยู่ ซึ่งพร้อมที่จะเป็นผู้นายขายเครือข่ายในระดับผู้เสพและผู้ค้าต่อไป และยังมีปัญหาใหม่ที่เกิดขึ้นในหมู่ของเด็กเยาวชน นั่นคือ มีแนวโน้มว่าเยาวชนได้หันมาสูบบุหรี่ ดื่มสุราเบียร์ หรือเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์อย่างอื่นเพิ่มมากขึ้น จึงเป็นหน้าที่ของครู ผู้ปกครอง ชุมชน และผู้ประกอบการสถานเริงรมย์ต่างๆ จะต้องให้ความร่วมมือ สอดส่อง ดูแล และร่วมกันปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยการห้ามจำหน่ายสุรา และบุหรี่แก่เด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปีบริบูรณ์ อย่างเคร่งครัด ประการที่สอง กระแสบริโภคนิยม ปัจจุบันนี้นักเรียนบางส่วนมีความคิด และการกระทำที่นิยมชมชอบการใช้ย่ายและการบริโภคที่ฟุ้งเฟ้อ ฟุ่มเฟือย ใช้จ่ายเกินตัว ขาดนิสัยการประหยัดและการออม นิยมใช้สิ่งของที่มียี่ห้อดัง ราคาแพง นิยมแฟชั่นของวัยรุ่นสมัยใหม่ซึ่งความคิดและการกระทำดังกล่าวสืบเนื่องมาจากการไหลบ่าของกระแสวัฒนธรรมผ่านการสื่อสารในยุคโลกไร้พรมแดน และประการสุดท้าย คือ ปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน หรือปัญหาการมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควรของนักเรียน เป็นปัญหาที่ครูและผู้ปกครองจะต้องให้ความรู้ที่ถูกต้องแก่นักเรียนและบุตรหลานของ

ตนเองจะต้องร่วมกันรณรงค์สร้างค่านิยมวัฒนธรรมอันดีงามเกี่ยวกับเรื่องเพศ การมีคูรัก การมีคูครอง ตามกรอบประเพณีอันดีงามของไทย และจะต้องชี้ให้นักเรียนและบุตรหลานมองเห็นปัญหาที่จะเกิดขึ้นตามมา เกี่ยวกับเพศสัมพันธ์ที่อยู่ในภาวะที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม หรือการชิงสุกก่อนห่ามตามคำพังเพยของไทยเรอีกด้วย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

ทุกองค์ประกอบที่ศึกษาครั้งนี้ประกอบด้วยความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน ที่ได้ปฏิบัติการช่วยเหลือนักเรียนในทุกๆ โรงเรียน พบว่า

1. การปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 อยู่ในระดับมากทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไปต่ำสุด ได้แก่ ด้านปัจจัย ด้านกระบวนการ และด้านผลผลิต ทั้งโดยรวมและรายด้าน โดยเรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุดไป

2. ผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 มีความคิดเห็นต่อการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวมและรายด้านไม่แตกต่างกัน

3. สถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1 ที่มีขนาดแตกต่างกัน มีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโดยรวม ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านผลผลิตมีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 เมื่อพิจารณาเป็นรายคู่ พบว่า โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่พิเศษมีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านผลผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ด้านผลผลิต แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4. ข้อเสนอแนะดังนี้

4.1 ด้านปัจจัย

4.1.1 ควรมีการจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติ การเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สำหรับครูทุกคน

4.1.2 ควรนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน

4.2 ด้านกระบวนการ

4.2.1 ควรมีการบำรุงขวัญส่งเสริมกำลังใจ และ ยกย่องเชิดชูเกียรติ ครู และบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่นอย่างสม่ำเสมอ

4.2.2 การจัดทำโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ควรมีลักษณะการจัดแบบบูรณาการ

4.2.3 ทีมนำ และทีมประสาน ควรมีการนิเทศ ติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานทุกระยะ

4.3 ด้านผลผลิต แนวโน้มของปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้นกับนักเรียนในอนาคต ได้แก่

4.3.1 ปัญหาการสูบบุหรี่ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์

4.3.2 ปัญหากระแสบริโภคินิยม

4.3.3 ปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้

1. ด้านปัจจัย โรงเรียนควรจัดประชุมสัมมนาเชิงปฏิบัติการเกี่ยวกับระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนสำหรับครูทุกคน และนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามาใช้ในการจัดเก็บข้อมูลนักเรียน

2. ด้านกระบวนการควรมีการบำรุงขวัญส่งเสริมกำลังใจ และยกย่องเชิดชูเกียรติ ครูและบุคลากรที่ปฏิบัติงานด้านการดูแลช่วยเหลือนักเรียนดีเด่นอย่างสม่ำเสมอ และในการจัดทำโครงการกิจกรรมต่างๆ ที่จะพัฒนาคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของนักเรียน ควรมีลักษณะการจัดแบบบูรณาการ อีกทั้งบุคลากรในทีมนำ และทีมประสาน ควรมีการนิเทศติดตาม และประเมินผลการดำเนินงานทุกระยะ

3. ด้านผลผลิต ควรเฝ้าระวังปัญหาที่อาจจะเกิดขึ้น

กับนักเรียน ซึ่งได้แก่ ปัญหาการสูญพันธุ์ การดื่มเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ ปัญหากระแสนิโคโนม และปัญหาเพศสัมพันธ์ในวัยเรียน

4. ในทางปฏิบัติการประกันคุณภาพระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนจะต้องมีการประเมินมาตรฐานทุกปี เพื่อนำผลการประเมินไปปรับปรุงแก้ไขในแต่ละปี จึงจะสามารถทำให้ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นที่เชื่อถือยอมรับของผู้ปกครอง ชุมชนและสังคมได้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความช่วยเหลือและความช่วยเหลือเป็นอย่างดีจาก รองศาสตราจารย์ ดร.สนธิ์ ภายผาด ประธานกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ยุพาศรี ไพวรรรณ และอาจารย์ จีระนัน เสนาจักร กรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ที่ให้คำแนะนำ เสนอแนะ และตรวจสอบแก้ไขข้อบกพร่องด้วยความเอาใจใส่ตลอดมาตั้งแต่ต้นจนสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- ขจิต ไฉมศรี. (2544). **ความรู้ความเข้าใจอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของข้าราชการครู โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอศรีบุญเรือง จังหวัดหนองบัวลำภู**. รายงานการศึกษาค้นคว้าอิสระ กศ.ม. : มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- เขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 1, สำนักงาน. (2548). **รายงานผลการติดตามระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กาฬสินธุ์ : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา กาฬสินธุ์ เขต 1.
- วิชาการ, กรม. (2545). **ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน**. กรุงเทพฯ : ชวนพิมพ์.
- เวียงชัย ราชฤทธิ์. (2547). **ระดับการดำเนินงานของสถานศึกษาตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา ในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ช่วงชั้นที่ 3-4 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากาฬสินธุ์ เขต 2 ปีการศึกษา 2546**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. : มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.

- สรรพศิริ จันทรทอง. (2547). **การดำเนินงานตามมาตรฐานคุณภาพการศึกษาเพื่อประเมินคุณภาพภายนอก รอบแรกของโรงเรียนที่จัดการเรียนรู้ ช่วงชั้นที่ 3-4 จังหวัดมหาสารคาม**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- สุภาพจิต, กรม. (2546). **คู่มือการบริหารระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน ช่วงชั้นที่ 3-4 (ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1-6)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึกที่ 3 : กันยายน - ธันวาคม 2552.